

Acció Ciutadana.

Núm. 4 — Girona 23 setembre 1932 — Any I

Recordeu sempre:
L'Estatut es deu a
la Catalunya repu-
blicana.

**setmanari del partit
R. F. N. comarques gironines**

Redacció i administració:

C. Carme, 13 - Girona
Telèfon núm. 199

Hores de despatx: 6 a 8 de la vetlla

PREUS: Subscripció trimestral
(13 núms. amb dret als extraordinaris) 1'75

N.º solt 15 cts.

SURT ELS DIVENDRES

Acció Ciutadana

Setmanari del partit REPUBLICÀ FEDERAL
NACIONALISTA de les comarques gironines

Núm. 4 — 23 setembre 1932 — Any I

DELEGACIONS COMARCALS

OLOT - Bonaire, 19
RIPOLL - Trinitat, 6 - 2.º
GIRONA - Carme, 13
PALAMÓS
FIGUERES
PUIGCERDÀ
STA. COLOMA-Clavé 23

EDITORIAL

Què ha fet la República?

La desesperació del monàrquic espanyol a ultrança, la del militar militarista, la del capellà antireligiós, la de l'usurer, la del cacic, la del plutòcrata egoista, la de l'agitador professional paràsit sempre de la producció aliena, la de l'idiota temorenc de tota innovació, són sobrerament justificades. Però no mereixen cap consideració. Aquests subjectes són impotents per a sentir la humanitat, la justícia, el patriotisme i la responsabilitat que la República significa i representa. La seva amargor biliosa és tan natural com l'optimisme i la joia del ciutadà republicà conscient que al record de la seva col·laboració en l'enderrocament d'un règim d'oprobri, hi uneix la sensació que dona el panorama polític per l'obra realitzada pels governs i el parlament de la República. No ho callem entre nosaltres. Desoïm l'etern descontent i el protestant per sistema. La realitat històrica és així: si mai al món no s'havia produït un canvi de règim en la forma cívica exemplar que va fer-se a Espanya el dia 12 d'abril de 1931, mai al món no s'havia produït una obra de govern i legislativa amb major honradesa o conseqüència, i de tanta intensitat, com la de la República espanyola en igualtat de temps.

Conta el govern en l'haver de la seva actuació durant un any i mig, amb la restauració del prestigi de l'autoritat per la intel·ligència i la moralitat de la seva conducta, pel contacte constant amb l'opinió, per l'energia precisa en cada circumstància, per la reconquesta de la consideració internacional, pel redressament del crèdit.

I el Parlament? Podria dir-se que sense defallir mai en l'exaltació patriòtica popular, ha treballat catorze mesos seguits per a produir una obra que no te parió. Acaba de tancar ara les portes fent el primer punt i apart en la seva història, puix que els pocs dies en què va suspendre les sessions per Nadal foren un simple parèntesi. Significava, però, l'assoliment de quelcom que dissortadament no s'havia aconseguit en la primera República: la discussió—treballant dia i nit— i aprovació del còdic fonamental del nou règim, de la norma jurídica que regulava els drets i deures de tots els ciutadans sense diferències d'origen, d'edat, de sexe, de professió, de creences i de posició social, i impossibilitava l'imperi de l'arbitrarietat i el caprici en les relacions entre els estaments i els membres de la societat republicana. Havia fet això i havia establert, ans de fi d'any, el poder moderador, portant a la primera magistratura a D. Nicet Alcalà Zamora, l'home tan exemplar pel seu saber com per la seva bondad.

En la segona etapa — de gener a setembre —, no ha estat menys feconda ni menys transcendental l'obra del Parlament. Organitzada l'hisenda, amb prou feina queda entranya on no hagi entrat el bisturi de la voluntat nacional per extirpar-ne els focus d'infecció produïts durant una submissió de quatre segles. S'enderrocava el corcat o trencadís i s'hi posava una arquitectura nova i forta. Al lloc d'un catolicisme intolerant, la llibertat de consciència; al lloc d'una casta militar, un exèrcit de la Nació i per la Nació; al lloc d'un règim d'en-

senyament de classe i dogmàtic, un règim laic i d'escola única; al lloc d'un règim fiscal de favor pels rics, l'inici d'un règim d'equitat; al lloc d'un codi penal vexant, un codi reformador del malaltís moral; al lloc d'un privilegi a la vagància, la dignificació del treball. I després, o mentrestant, per no mancar en res els predicaments fets des de la oposició i per a posar els fonaments de la nova Espanya lliure i digna, l'estructuració de les dues grans lleis revolucionàries, la de la Reforma Agrària i l'Estatut de Catalunya o siga la redempció del terrassà (són cinc milions a Espanya) i la redempció de les velles nacions ibèriques agermanades que han de fer, que faran, en un demà proper, la República federal tants d'anys somniada pels vertaders liberals.

Es aquesta l'obra i la glòria de la República. La glòria del comensament de la seva obra que omple de goig l'ànima de republicans i de catalans. Estem seguríssims de la quantitat i qualitat dels fruites que el temps farà madurar amb l'escalf dels ciutadans leals, que sentin per damunt de l'interès propi l'interès de la comunitat. Cada ciutadà de la República té oberts els horitzons per a volar; cada poble, una esperança immediata, i el nostre, Catalunya, la realitat d'un Estatut per a dir el que pot una colectivitat mestressa del seu destí i conscient de la seva responsabilitat, per a contribuir a la superació de la vida present amb un ideal de rectitud i de justícia.

M. Santaló.

Un plec que ha de desaparèixer

Arran del "Compromís de Casp" la nostra Pàtria anà afeblint-se. Els nobles, els literats i l'alta clerecia, servils i rastres, mals patriotes, amics del platxeri els uns, vanitosos i superbs uns i altres, feren els possibles per afalagar els monarques de la nova dinastia. Tots arconaren amb menyspreu les coses de Catalunya. I la llengua, que és la més gran expressió de l'ànima d'un poble, fou voluntàriament postergada i substituïda per la llengua del rei i dels costisans...

Sortosament, la nostra Pàtria comptava amb gent fidel i senzilla, que feia ben poc cabal de les lluïssors d'oripell que la cort irradiava. I els pagesos i menestrals foren els que servaren viu el callu de l'amor pels nostres costums i per la nostra parla.

Però aquestes classes benemèrites es veieren pressionades constantment per la imposició de la llengua dels dominadors. Per a l'adquisició de cultura, per al desenrotllament de les seves facultats, es trobaren "handicapats". No podien servir-se de la única arma que posseïen, i havien de

valer-se d'una llengua desconeguda. I en sortir de l'Escola, els que tenien la sort de poder-hi anar, ni havien assolit el domini de la llengua castellana, ni pogut adquirir — i això és molt pitjor — una mitjana instrucció primària, degut a la pertorbació que l'aprenentatge i ús d'una segona llengua produïa a la seva vida escolar.

Nosaltres, afortunadament, assistim a l'hora de la justícia. Catalunya recobra la seva personalitat. I la nostra llengua, condemnada al trist paper de cendrosa tant de temps, tornarà ocupar el lloc que li pertoca.

Però... No endebades, voluntàriament o forçosa, es repeteix indefinidament una acció, mal que sigui ben a contracor nostre. La repetició d'una acció, bona o dolenta, a la llarga crearà una habitud. Un paper o una tela que es plegui de la mateixa manera, mal que sigui al revés del que caldria, marcarà un plec que costarà fer desaparèixer.

I a aquest poble, sobretot la classe més soferta d'aquest poble — pagesos, menestrals, obrers..., — que han

estat els fidels guardadors de les essències més pures de la nostra llengua, per la imposició i per l'ús d'una segona llengua a l'escola, bandejada del tot la pròpia, els ha quedat marcat un "plec" que costarà de fer desaparèixer, precisament perquè els manca la formació primària fonamental que haurien assolit d'haver pogut emprar com a mitjà de la seva formació la llengua llur.

La desaparició d'aquest plec costarà el temps precís per a demostrar pràcticament com els nens catalans que rebin l'ensenyament en la llengua materna, posseïran una superior cultura — que és l'essencial — i àdhuc un major coneixement del castellà que no tenen els que fins ara han passat per les nostres escoles.

Entretant, però, la influència d'aquest plec pertorba directament o indirecta la vida de l'Escola a l'hora present i cal que ens esforcem tots en escurçar el termini de la seva desaparició.

J. MASCORT

Vilanna, setembre de 1932.

«Acció Ciutadana» desitjant correspondre a la simpatia que ha sigut acollida, prepara pel proper número unes reformes en el format que a no dubtar seran ben plaentes als seus subscriptors.

Consideracions

En discutir-se al Parlament de la República espanyola, l'Estatut d'autonomia que hi presentà Catalunya, s'ha doant el cas lamentable de que, essent o dient-se autonomistes quasi bé tots els diputats que integren la Cambra, se'ns negui o escamotegi tot allò fonamental per a un poble autònom, repetint-se la paradoxa de quan va discutir-se la Constitució, que essent o dient-se també federals tots els representants a les Corts Constituents, no es féu una Constitució i, naturalment, un Estat federal. Homes il·lustres en la càtedra, en les llestres i en el fórum, com Unamuno, Ortega i Gasset i Sánchez Roman, per a no citar-ne d'altres, s'han oposat amb la seva dialèctica combativa, a que fos sin realitat les aspiracions mínimes que el poble tot de Catalunya va condensar en l'Estatut, al·legant que amb l'atorgació de poders que els catalans reclamàvem per a poder desenvolupar la nostra vida interior, d'acord amb les necessitats catalanes i els sentiments més íntims i amb respecte i convivència amb els demés pobles germans d'Ibèria, s'atemptava a la integritat nacional i a la sobirania de l'Estat.

Quin concepte més estret, més antiliberal i antidemocràtic tenen aquesta gent, de la sobirania de l'Estat i de l'integritat nacional! Els seus discursos, vertaderes filigranes oratòries, això sí, s'endevinen, però, baixos de sostre, i malgrat la riquesa del lèxic emprat, a voltes ampulós, a voltes impertinent, tenen un regust d'arcaisme, de cosa revellida, que entumeix les fibres del cervell i insensibilitza el cor. La fredor analítica dels conceptes rebuscats, la biudor esfe-

reidora dels arguments jurídics que retreuen per a oposar-se a la resolució definitiva del problema català, contrasta amb aquella cosa viva i sensible que es realitat incontrovertible i essencial humana: la veu càlida, plena de passió de Manuel Azaña, desfent a cops d'estilet, amb precisió i serenitat de cirurgia, tot el passat vergonyant del poble espanyol, embrutit i desfent per uns segles de dominació austriaca i borbònica, i estructurant al damunt d'aquestes desferres, la construcció de la unitat espiritual de la nova Espanya, l'única i vertadera unitat que en els temps actuals és compatible amb la dignitat dels pobles.

La força de la unitat nacional i de la sobirania de l'Estat, quan manca el lligam espiritual que uneix i agermana els pobles pel damunt de les lleis que els governen, és completament nul·la. Per això era nul·la la unitat d'aquell imperi austro-húngar d'avant guerra, que solament s'aguantava pel despotisme del militarisme regnant en la cort dels Habsburg, i que en esfondrar-se aquella força, a conseqüència de la gran tragèdia europea, quedà desfent per sempre, palestant-se aleshores el divorci espiritual existent, i de l'enderroc de l'imperi habsburgià, en sorgí la Xecoslovàquia actual, puixant i vigorosa, la qual, a través de les vicissituds passades, sapigué conservar intacte, l'ànima nacional. Per això és nul·la en l'actualitat la unió de l'Estat iugoslau, puix que croates i eslovens malden per alliberar-se del jou que, per mitjà de la força bruta de la dictadura, tracta de junyir-los el rei serbi Alexandre.

En canvi, contemplem l'espectacle

admirable que ens donen actualment, en uns moments de forta depressió econòmica, els Estats federats de nord-amèrica. Amb una Constitució pròpia cada un d'ells, que els permet moure's amb absoluta llibertat, han procurat fer els impossibles per a remeiar la crisi, sense, però, que a cap dels Estats que formen la confederació se li hagi ocorregut aprofitar-se de l'angorxa present, per a portar a terme un moviment separatista. Recordem així mateix, la reacció operada en els Estats del Sud d'Alemanya, arran de la promulgació dels decrets lleis del govern de von Papen, que tendien a minvar les atribucions dels Estats confederats i la reacció es produí precisament en aquells pobles que, des de l'any 14 al 18, demostraren al món sencer com era de forta la unitat de la confederació germànica.

No és pas, doncs, al nostre entendre, amb la política que preconitzaren Unamuno, Ortega i Gasset, Sánchez Romà i companyia, com arribarem a construir la nova Espanya, liberal i democràtica que tots anhelem. La revolució començada el 14 d'abril de 1931 ha d'ésser continuada, fins a arribar-la a terme i el primer que cal, és ensenyar al poble que aquella unitat nacional i aquella sobirania de l'Estat, tenen un altre abast i una més alta significació que la que li donava la monarquia i de la que li ha volgut donar aquesta gent que, amb l'analfabet Royo Villanova al davant, han organitzat la vergonyosa campanya contra l'Estatut de Catalunya, campanya que ha estat el preluji de la darrera militarada, criminal i vergonyosa.

JOAN BALLESTA

FONDA DE
RAMON ROVIRA

TELÈFON, 330

Ronda Dr. Robert, núm. 43
GIRONA

M'he deixat captivar una bella estona per la subtil mecanització d'uns homes al voltant d'una taula. La seva més autèntica i descarada "parxisitació" se'ls ha mostrat a la faç. Els seus músculs han obeït als atacs lents i continuats de la "parxisifilia", que els lligava en els daus que rumbejaven sobre el vidre. Les fitxes de color corrien, corrien... i fins i tot passaven pel seu destí. El moviment de la mà es transmetia de l'un a l'altre amb insospitada rapidesa i exactitud; no així el de les fitxes que no guardava cap ordre ni simetria. Sota aquells moviments mecànics hi he vist la dèria de matar. De matar, entrenant-se per a futur butxí. O de barrejar, per a ésser el més perfecte creador de coc-tails.

Anem arrossegant una tartana plena de les deixalles dels altres països. En aquesta tartana hi veig totes les dones que es pinten extremadament. Quan als llocs d'avançada ja no es fa. Sembla que vulguin amagar, neutrestènies i colors grocs-verds de persiana tísica. Mil cops prefereixo be-

sar unsllavis xucosos de carn mollosa, que no papers pintats amb productes industrials.

A l'església, aquella volta i última... vaig oir-hi el frec de mitges de seda, els cants alegres, el dringar dels cèntims en una safata, la xerrameca d'unes velles. Vaig veure-hi les flors i totes lse múltiples coloraines de l'altar, vidrieres i catifes. I també unes cadires encoixinades que deien "reservades".

Vaig oir, veure, sentir, tot... menys meditar, pobre de mi!..., jo que creia que era lloc de recolliment i meditació.

Si fos catòlic no entraria mai en cap església, i molt menys a les gòtiques. Tenen aquestes últimes per sobre de tot, un fort regust de confiteria i de calcomanies aigualides de la Natura. Aquella abundosa vegetació en pedra fa que juguin amb ella i no es preocupin del lloc on són i del per què.

L'intent de voler empetitir-nos quan hi entrem, és contraproductent, doncs

fa que ens hi rebellem i amb un goig incomparable mesurem d'aquestes garlandes els quillos d'espiritualisme enganxats.

Quina tristesa més gran em produí aquell home que semblava un excursionista; un coneixedor de cingles i escarpats. Que semblava un amant de l'esport i de tots els exercicis a ple pulmó. Quan, anant davant nostre amb els seus pantalons de camp, motxilla i bastó de mànec doblat... el va traïr el "gemelo" d'òs que sortia

S'Agaró!... Regates d'out-bars, campionats de tennis... i finestres gòtiques tretes d'ací Girona, davant la tranquil·litat dels gironins i la vista "tonta" dels senyors que formen la Comissió de Monuments.

La meva pretensió de voler escriure, emmalalteix a les lletres — que dòcils s'ajunten com pèls caiguts —; malaltia que enverina el llegidor distret, que no ha passat per alt aquests trosos infectats.

SIO-TU

espiell

Cambó, que es passà la major part del temps a l'estranger regalant els seus apetits sultaners, de tant en quant no pot disimular la seva natural aversió per totes aquelles virtuts que aixequen l'home a un nivell més alt que els simis.

Un dia bescantava l'esforç heroic dels belgues; ahir menyspreava el treballador de les nostres terres amb aquella nota de l'anarquista de Terrassa; avui en un moment de bilis, es despenja amb un article lamentable, d'una consistència infima, que palesa una veritable depauperació mental.

Sr. Cambó: Per ara podeu quedar-

vos a Constantinoble prenent la fresca.

França, en augmentar els drets d'entrada del suro elaborat, agreuja la fonda crisi que ve observant-se des de fa temps en la indústria tapera.

Amb motiu d'aquest fet, les censures són generals per l'agregat comercial de l'Ambaixada Espanyola, senyor Badia Malagrida, que com tothom recordarà, fou una de les "capacitats" que presentà la Lliga a les eleccions a Corts Constituents.

La Lliga Regionalista sempre ha repartit patents de catalanisme. Per això, no és d'estranyar que en l'actua-

litat no es consideri satisfeta amb el contingut autonòmic de l'Estatut.

Pel vist, la veritable cart autonòmica de Catalunya era la que ells havien confeccionat d'acord amb l'últim Borbó.

A la nostra "província" hi han pobles que encara no han complert la llei de secularització de cementiris; sabem que el Sr. Governador va donar les ordres oportunes, però molts Ajuntaments han fet el sord. Confiem en què seran donades noves ordres amonestant aquells que no compleixin i que volen desconèixer que han de respectar les lleis de la República.

Obra republicana

Parlant amb Ramon Aubert, Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament d'Olot i Adjunt a la Comissaria de la Generalitat.

Oasi muntanyenc, la ciutat olotina resta aparentment allunyada del traït dels nostres dies, aïllada en el seu refugi de pedres centenàries. Mentre us hi dirigiu, la carícia del paisatge us embolcalla en un vel de placidesa i de quietud. Aquests rierols entremaliats que tresquen alegrement entre paisatges de frescor virgílica, aquest verd puríssim i immaculat dels sembrats i de les fagedes, se us fixen a la retina com una visió indeleble i us retrotauen per uns moments a la imaginació, com si arribés per fi el moment de paladejar-los suaument, aquells somnis impossibles d'una existència bucòlica, en mig la quietud somnolent del viure campestre, en mig la pau eternal i consoladora de les muntanyes, que tan admirablement cantava la lira harmoniosa del poeta salmantí.

La comarca d'Olot és l'encarnació d'un idil·li etern entre el blau del cel i el verd inexhaurible de les muntanyes.

I malgrat, dins la vila muntanyenca, s'ha fet sempre ressò de totes les inquietuds espirituals, de les noves idealitats que sorgien, de tots els afanys de lluita per un enfortiment i per una superació. Olot ha estat des d'anys escenari d'una lluita implacable entre les antigalles immergides en el seu tradicionalisme estàtic i els entusiastes defensors de les noves concepcions liberals, al davant dels quals cal col·locar la gegantina figura de Joan Déu, un dels nostres més admirables herois vuitcentistes, voluntat integèrrima al servei de la causa republicana. Reflexe fidel de moltíssimes ciutats espanyoles, Olot ha vist com la força ombrívola i aplaudidora del conservadurisme reaccionari era minat mica en mica, fins

arribar en la data gloriosa del 12 d'Abril al triomf esclatant i decisiu de la ideologia republicana.

Ens hem entrevistat amb Ramon Aubert, Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de la ciutat i Adjunt a la Comissaria Delegada. Aubert és un home senzill, franc, sense cap ombra d'afectació. Llargs anys de lluita continuada, en un ambient escabrós i difícil per a les ideologies liberals. I ara, al front de les tasques governatives, ve portant a cap una actuació asserenada, eficaç, reconeguent la tothom, simpatitzants i adversaris, emmarcada dins la més pura austeritat. Tipus clàssic del federal de les nostres comarques, Aubert és un home del poble, un home del poble que actua enèrgicament dins les Corporacions oficials, obeint els dictats de la seva fina i natural intel·ligència, i de la seva honradesa immaculada.

Es presta molt atentament a la nostra invitació en sol·licitar-li algunes impressions personals:

—Podríeu dir-nos quelcom sobre l'actuació de la majoria republicana a l'Ajuntament olotí?

—La nostra tasca a l'Ajuntament, malgrat comptar-hi amb una ferma majoria, no ha estat pas del tot fàcil; la nostra actuació ha estat vigilada, criticada i sovint entrebancada per tots aquells elements reaccionaris i monarquitzants que dissortadament encara tenen masses llocs de responsabilitat en el govern de la República i masses influències prop dels més elevats funcionaris de l'Estat.

Havíem promès al poble ocupar-nos del problema de les responsabilitats dels homes de la Dictadura; endegar per bon camí l'obra cultural de la nostra ciutat, oficialment abandonada en temps de la Monarquia i re-

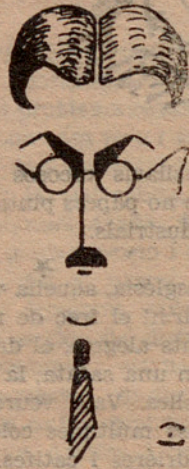
meiar, en el possible l'aguda crisi de treball que patia i encara malauradament pateix la nostra ciutat. A tal objecte ens veírem obligats a esmerçar la gairebé totalitat del pressupost que trobarem, a la realització d'obres per a donar feina al nombrós grup d'obers parats que hi havia, essent una de les principals obres fetes la restauració d'una ex-caserna, que de no haver-se portat a cap prompte, hauria caigut enrunada, i que actualment amb les obres que s'hi han fet s'ha convertit en una vertadera joia olotina, que a no tardar esdevindrà un vertader Palau de Cultura Popular de la ciutat d'Olot.

—Referent a la part cultural...

—L'ensenyament a la nostra ciutat estava molt descuidat; teníem un sol mestre nacional i quatre mestresses.

Una de les nostres primeres i més constants preocupacions ha estat la de reorganitzar l'ensenyament popular de la ciutat de manera que pugui satisfer plenament totes les necessitats de la població, la qual cosa aconseguirem amb la realització dels projectes elaborats per la Comissió de Cultura de l'Ajuntament.

En el primer aniversari de la República inaugurarem un Grup Escolar de sis graus, grup que ja havia estat gestionat i construït per ajuntaments anteriors. Tenim en projecte la realització d'un nou Grup de tres graus i una graduada de tres graus de pàrvuls. Hem creat una mena d'iniciació d'escola maternal i reorganitzat completament les escol·les nocturnes d'adults. Igualment hem creat un Col·legi Oficial de 2.ºn ensenyament, que inaugurarem el dia primer d'octubre i actualment estudiem la reorganització de l'Escola de Belles Arts, perquè es converteixi en escola de Pin-

tura Oficial de Catalunya i Escola d'Oficis de la ciutat.

De manera que els nostres propòsits en aquest sentit són molt grans.

—Projectes per l'avenir?

—Projectes per l'avenir? Molts i de gran utilitat, els quals realitzarem per mitjà d'un emprèstit. Heus-els ací: Acabament de les obres de la Caserna del Carme; acabament de les obres del Grup Escolar; construcció d'un nou Grup Escolar; construcció d'una plaça mercat; perllongació del passeig de Blai i construcció de comunes subterrànies; reforma dels edificis de la Presó i Jutjat, per a destinar-los a la Guàrdia civil, etc., etc. Totes aquestes obres i altres estan assenyalades en l'avant-projecte d'emprèstit que tenim estudiat.

—Alguna impressió de la vostra actuació a la Comissaria de la Generalitat...

—A la Comissaria la meua obra ha estat ben modesta; m'he limitat a aportar tot el meu ajut i bona voluntat a impulsar la Beneficència; a atendre totes aquelles demandes justes i que els homes de la Dictadura tenien descuidades, i en general a col·laborar amb tota la meua millor voluntat al costat dels bons amics i experts comissaris senyors Irla i Camps i Arboix.

—La instauració de la República ha produït un desvetllament d'inquietuds a la comarca olotina?

—El resorgiment republicà que ha experimentat la nostra comarca ha estat gran; no hi ha poble que no tingui el seu Casal republicà i arreu s'observa una gran satisfacció i fe en la República; principalment els camperols veuen satisfets com la República es preocupa de redimir-los, d'ajudar-los a viure com a persones lliures i privar que els cacics els puguin atropellar i vexar com fins el present. Tota la comarca té dipositades les seves esperances en l'Esquerra i per això gairebé tots els Centres republicans hi són adherits, i això, naturalment, ens fa ésser ben optimistes per a les properes i transcendents eleccions que donaran a Catalunya el seu Parlament.

—Sou optimista per les futures actuacions?

—Sí, sóc ben optimista i crec en la vitalitat, seny i capacitat política del nostre poble, però això sí, cal saber escollir bé els homes que han de perfilar la seva futura grandesa material i espiritual; cal sobretot fer que hi plani un esperit autènticament liberal i per tant laïcitzador; de portar a les Corts catalanes una majoria catòlica i conservadora, Catalunya seria més aviat un perill per

El dret de Catalunya

Les atribucions referents a la justícia semblaven predestinades a ésser de les que més desvetllarien les passions encontrades en discutir-se aquesta part de l'Estatut de Catalunya. No ha estat així. Felicitem-nos-en.

Plenament reconeguda la facultat exclusiva de legislar en les matèries pròpies del dret civil, veiem tancat un llarg parèntesi i Catalunya es reintegra en la facultat sobirana de donar-se les seves lleis.

La tasca que espera als juristes catalans és laboriosa. Per sort la nostra terra ha donat homes eminents en aquesta branca, els treballs dels quals seran el punt inicial; i actualment comptem amb capacitats per emprendre amb fruit aquests treballs.

Algú ha dit que els catalans tenien una natural disposició envers les lletres.

D'aquelles institucions protectores de la família i de la propietat tan nostres i d'una fesomia tan especial, que han informat en alguns punts legislacions i codis d'altres pobles; d'aquells costums que després de centúries d'existència han arribat a nosaltres per obra d'un home i s'invocaven amb força de llei, o eren reconegudes per un rei; de tot això que tornem a trobar després de tants anys de no haver pogut reformar, cal fer-ne una obra d'adaptació i portar-ho al nostre temps, veient quines d'aquelles institucions deuen renovar-se i quines suprimir-se per no poguer conviure dintre la realitat present.

Espanya i hem de procurar que sigui un estimul i un model de finor espiritual que esperoni les altres regions germanes a imitar-la i a constituir entre totes el somni cambonià de l'Espanya gran...

Una amical encaixada ha clos la nostra conversa. Ens hem acomiadat de l'amic Aubert, agraint-li les seves manifestacions i desitjant ben sincerament que les seves prediccions optimistes puguin veure's promptament convertides en una plena realitat.

JOSEP M.ª CORREDOR

D'aquells homes que durant tot aquest temps han fet treballs i han estudiat l'essència del nostre dret, en conservem dissertacions acadèmiques i conferències. Ara, però, es tracta de convertir-ho en lleis.

En un règim de democràcia no hi ha altres lleis que aquelles que el mateix poble es dona. A tot projecte deurà precedir l'assessorament. Per això és convenient que els ciutadans no siguin ignorants de l'alcanç i esperit d'aquelles. No n'hi ha prou d'enviar representants al Parlament. En els països on està instituït el referèndum, es donen molts casos en què el poble rebutja lleis aprovades per les Cambres. I per això tampoc no resulta en aquests moments inoportú desvetllar la consciència ciutadana per mitjà d'òrgans adequats com la premsa, perquè tothom contribueixi en aquest reconeixement de les nostres lleis.

No és, doncs, amb la pretensió de marcar orientacions sinó solament de contribuir a què tots es decideixin a expressar el seu pensar en aquesta matèria tan important com són les futures lleis per les quals s'ha de regir la nova vida dels catalans, que ens proposem publicar des d'aquestes columnes, diversos articles en els quals recollirem el que el nostre entendre cal conservar d'aquelles antigues lleis tan característiques del nostre poble.

Entre els catalans hi ha una forta opinió contrària a la legítima dels fills que fa possible la institució de l'"hereu", i el testament sacramental, privilegi dels gironins, no compta, tampoc, amb moltes simpaties.

Per això, repetim, és necessària una recollecció de costums, lleis, pragmàtiques i privilegis, per tal que siguin capaços d'informar la nova estructura de Catalunya.

FERRAN FOIX QUER

comarques

Una indústria que se'n va

La catalaníssima indústria suro-tapera, nascuda a La Selva i a l'Empordà, que en aquestes comarques nostres, per l'esforç dels seus homes, va créixer ufanosament i va pendre vigoria per a anar a proclamar arreu del món les virtuts de treball de nostra raça. La serena indústria patriarcal dels nostres avis, la dels taps i els carracs elaborats sense neguits a l'entorn dels taulells i dels tinars, d'aquests taulells i aquests tinars que foren fogars de republicanisme pur, cenacles populars on es parlava de tot, des de l'arroçada del diumenge vinent fins als complicats problemes del moviment continu... La indústria modernitzada que ha anat marxant seguint el ritme accelerat imposat pel maquinisme, la de l'aglomerat aïslant, la del paper i la llana de suro, la dels salvavides i les rajoles decoratives, la indústria que ha fet sorgir grans poblacions industrials allà on fins a mitjans del segle passat sols hi havia hagut petites viles rurals o pescadores...

Sant Feliu de Guixols, Palafrugell, Palamós, Cassà de la Selva, Llagostera, Calonge, Agullana, Darnius, Bagur, Tossa i una pila més de poblacions de les comarques de La Selva i l'Alt i Baix Empordà, viuen la vida d'aquesta indústria, tenen la seva sort lligada estretament amb la sort dels negocis surers. D'altres indústries importants no n'hi ha en aquelles poblacions. La seva massa treballadora és íntegrament suro-tapera. En aquells indrets, qui no treballa en les fàbriques de taps i discs o en les bòviles d'aglomerat, treballa en els tallers mecànics, en el ram de transports o en qualsevol altra professió de les que han de considerar-se, en les poblacions industrials de l'Empordà i La Selva, com a completàries de la indústria surera.

I la indústria surera, avui es troba a punt d'enfonzar-se. Temps ha va iniciar la seva devallada, fa

anys ve parlant-se de la crisi intensa que atravesava, però fins ara, lluitant aferrissadament amb la competència estrangera i amb el proteccionisme a ultrança que caracteritza la política econòmica de post-guerra en la major part dels estats, havia pogut aguantar-se. En temps de la monarquia, havia hagut de lluitar ben sola sense poder comptar per res amb l'ajuda oficial. Quan les seves forces flaquejaven i estava a punt de deixar-se caure, la República ha intentat allargar-li la mà, procurant fer quelcom per a redreçar-la. Conferències, comissions, projectes i més projectes, mostres de bona voluntat sense eficàcia. La maquinària burocràtica rovellada — un nom s'obstina ara davant dels nostres ulls: Badia—rebels als propòsits republicans, ha fet que aquests no pasessin de tals. Ha vingut el darrer cop,— els drets prohibitius a l'entrada de productes surers que acaba de posar en vigor el Govern francès—, i la indústria, indefensa malgrat tots els bons intents, l'ha rebut com l'anunci de la seva fallida total i definitiva.

Cal fer quelcom; és de tota urgència que els poders públics s'adonin de la necessitat de salvar les nostres poblacions sureres. Sigui com sigui, aquesta indústria ben nostra, de les poques que poden considerar-se veritablement nacionals, ha d'aguantar-se. L'espectre de la misèria que comença a planar damunt de les terres empordaneses i selvatanes, ha d'ésser allunyat per l'acció dels governants que, passant per damunt de tràmits legalistes, sacrificant si és precis els interessos de castes privilegiades, envestint decididament la qüestió, han de portar la indústria suro-tapera, sinó a l'estat de prosperitat que tenia anys enrera, al menys, a una situació que assegurari la vida tranquil·la de les poblacions que, avui per avui, no posseeixen altre element de riquesa.

M. JORDI FRIGOLA

OLOT

Acte d'afirmació.— Diumenge passat a la tarda, tingué lloc un acte d'afirmació d'Esquerra Republicana, en el Centre Republicà Federal Agrícola de Sacot (Olot). Hi parlaren els companys Iglésies, Just, A. Mestres,

en nom de Tarragona; A. Dot-Arxé i Ramon Calm.

Festes majors.— Aquesta setmana celebraren les seves festes majors els veïns pobles de Riudaura, Castellfollit de la Roca i St. Esteve de Bas. Totes es veleren molt concorregudes.

Casa Brutau.— Novament tenim de lamentar-nos de la manca de previsió que la casa Successors de B. Brutau, continua tenint en el sumini-
nistrador de llum i força. Són moltes les vegades que els industrials i els obrers s'han entrevistat amb l'esmentada Empresa i sempre des de fa dos o tres anys, se n'emporten promeses i res més. I no hi ha dret a què una empresa pugui impunement perjudi-

car tants interessos. Pel que afecta als patrons no tenim res a dir, hi perquè si no és troba una solució immediata i contundent és perquè no volen. Però pel que fa referència als obrers ens sembla que caldria cercar l'ajut de l'autoritat, a fi de què no continuï aquest sistema d'explo-

A Barcelona.— Són molts els companys que amb motiu del viatge del Cap del Govern, del President de la Comissió d'Estatuts i del President de la Cambra i altres comissions, pensen traslladar-se a Barcelona el proper diumenge dia 25.

Abusos.— Hi ha algun botiguer domiciliat al carrer de St. Esteve, que

contràriament al que disposen les lleis, es permet tenir com a dependents nenes que no passen dels deu anys, i això sembla que seria una cosa a tenir en compte per les autoritats. Amb aquest fi ho posem al seu coneixement.

C. N. T. i F. A. I.— Està essent molt comentat en els medis obrers d'aquesta ciutat, el manifest que han llençat al carrer els sindicalistes de Sabadell.

Segons sembla, és possible que també tingui repercussió aquí.

Més sobre la casa Brutau.— Hi ha en les cases força malestar degut a què molt sovint els dipòsits d'aigua resten buits per manca de força.

Una solució.— Degut a l'actitud presa pel Centre Republicà Federal Agrícola de Sta. Pau, adherit a Esquerra Republicana, totes les demandes de revisió presentades en aquell poble, quasi totes rebutjades a Girona,

foren solucionades, passant a pagar a terços els que pagaven a mitges.

Incendi.— Dilluns passat al migdia es cremà un pallé de la masia coneguda per "La Torrineda". Els bombers que hi acudiren no pogueren actuar per manca d'aigua.

No ocorregueren desgràcies.

Esportives.— Hi ha gran entusiasme entre els amants de l'esport d'aquesta ciutat per a designar els nous individus que reglamentàriament han de suplir als cessants. La pròxima setmana en donarem compte.

Entitat que liquida?— Mercès al gran amor que la gent d'Olot sent per les coses de cultura, avui es celebra a la societat cultural "Ateneu" una assemblea de socis, segons sembla per a procedir a la seva liquidació.

Un empleat municipal.— Segueix obert el període d'informació que per

acord de l'Ajuntament, es disposà en contra de l'empleat municipal senyor Josep Borrell, amb motiu de la qüestió de la plaça de braus.

Tenència d'armes.— Per tenència il·lícita d'armes ha estat obert un expedient contra l'agutzil jubilat senyor Joaquim Bogleu.

BAGET

Per a celebrar l'aprovació de l'Estatut, el dia 11 varen onejar les dues banderes nacional i catalana, en l'estatge del Centre Republicà. Ben al revés de l'Ajuntament on, igual com el 1.er de maig, les banderes varen quedar-se ben tancades en un armari. Sembla que aquest fet obeï al desig de què les banderes durin molt de temps. El Centre Republicà, compost de gairebé tots els veïns, també va enviar telegrames de felicitació a les autoritats.

El senyor Alcalde va enviar-ne quan va rebre l'ordre.

BAIX - EMPORDA

EL DALTABAIX DE LA INDUSTRIA SURERA

L'augment de drets decretat pel Govern francès.— El proppassat dissabte, sobtadament, quan ja el fet era consumat i per tant irreparable, va arribar a les nostres poblacions sureres la nova de què el Govern francès acabava de posar en vigor una nova tarifa aranzelària per a gravar l'entrada de les manufactures suro-taperes, que impossibilitava l'entrada en aquell país dels productes de l'esmentada indústria. La nova va caure com una bomba, perquè tothom va donar-se compte que significava l'enfonsament gairebé complet de la indústria i una considerable intensificació de la crisi de treball que temps ha pateixen les poblacions industrials de les comarques empordaneses i selvatana.

De seguida el nostre diputat senyor Santaló, el Comissari de la Generalitat senyor Irla, el Governador civil senyor Ametlla i els individus del "Comitè suro-taper de Catalunya", començaren a treballar activament a la recerca de solucions transitòries o definitives per a lliurar a les poblacions sureres de la catàstrofe que els venia al damunt. Les seves gestions continuen encara i en aquests moments compten amb el decidit apoi de la Generalitat de Catalunya, el President de la qual, l'honorable senyor Francesc Macià, fent-se càrrec de la magnitud del problema, s'ha posat

a laborar fermament per a resoldre'l.

La intervenció del Comitè Comarcal del Partit Federal.— Diumenge va reunir-se a Palamós el Comitè Comarcal del Partit Federal del Baix Empordà, adherit a Esquerra Republicana de Catalunya, tractant determinantment de la qüestió. L'organisme dirigent del republicanisme baix empordanès, després d'un serè examen de la situació i de les causes que l'han motivada, la principal de les quals és, tal volta, la dissortada actuació de l'agent comercial de l'Ambaixada espanyola a París senyor Badia, acordà l'adopció de msesures ben radicals. La de més importància consisteix en l'ordre circulada a tots els afiliats del partit que ostenten càrrecs públics per a què renunciïn als mateixos en tant el Govern no hagi trobat la manera d'evitar els estralls motivats per l'actitud del Govern francès.

La gran assemblea de Palafrugell.— A Palafrugell va reunir-se dimarts a la tarda el "Comitè suro-taper de Catalunya", presidit pel senyor Sagrera Coromines, alcalde de dita població. Atenent la importància dels problemes que anaven a ésser discutits, assistiren a l'assemblea els alcaldes de Palamós, Sant Feliu de Guíxols, Calonge, Bagur, Darnius, Cassà de la Selva amb diversos regidors de les mateixes poblacions, delegacions dels Ajuntaments de La Bisbal, Agullana, Llagostera, Sant Joan de Pa-

lamós, Santa Coloma de Farnés, etc., tots els components de la Corporació municipal palafrugellenca, representants obrers i industrials de totes les poblacions sureres en nombre superior a un centenar.

Serenament, tenint tothom una clara visió de la realitat, va discutir-se àmpliament el problema. Les conclusions que s'adoptaren fruit del debat que s'entaulà, i en el que s'evidencià un criteri unànim i ben fonamentat, representen sense cap mena de dubte, els afays generals dels elements que viuen de la indústria suro-tapera en aquestes comarques. Aquestes conclusions són les següents:

1.ª Denunciar el tractat de comerç amb França.

2.ª Imposició de drets prohibitius a la sortida de suro no elaborat.

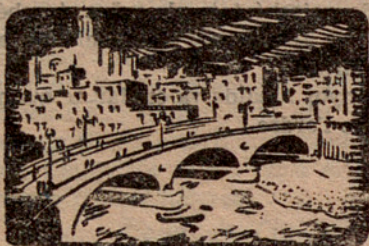
3.ª Assegurar el consum interior, mitjançant la publicació d'un decret prohibint l'ús de substitutius de les manufactures sureres per a tapar ampolles.

4.ª Que el Govern dicti disposicions encaminades a establir l'intercanvi de productes amb els països que vénen a Espanya, evitant els perjudicis que ocasionen a la indústria surera les mesures restrictives de la sortida de capitals adoptades pels governs de molts Estats.

S'acordà, atenent la suggerència feta pel senyor Macià i pels senyors Irla i Santaló, en telegrames dirigits a l'Assemblea, designar una comissió

sió integrada pels senyors President i Secretari del "Comitè suro-taper de Catalunya", pels delegats d'aquest organisme en la Comissió Mixta del Su-ro i per un representant de cada una de les poblacions afectades, perquè acudeixi a Barcelona a entrevistar-se amb el Cap del Govern de la República per a tractar dels problemes que avui angoixen les nostres comarques.

Finalment es prengué l'acord de fer constar la satisfacció dels reunits davant l'actitud adoptada pels senyors President de la Generalitat, Carles Pi i Sunyer, director general de Comerç, Santaló i Irla.

EL GIRONÈS

La "Joventut Republicana" de Girona ha organitzat una excursió col·lectiva a Barcelona per al proper diumenge dia 25 del corrent, amb motiu de l'arribada a la ciutat comtal del Cap del Govern i de varis il·lustres parlamentaris.

L'hora de sortida serà a les 6 del matí de la Plaça de la República, i de Barcelona, a les 12 de la nit. Preu, 8 pessetes.

***

Dissabte passat es féu reunió del partit local al "Centre d'Unió Republicana". Extraordinària concurrència de socis i militants; presidí el nostre Alcalde i Diputat a Corts senyor Miquel Santaló, i s'aprovaren per unanimitat tots els extrems de l'ordre del dia, que en forma de ponència foren sotmeses a la deliberació del comitè comarcal, i aquest a l'Assemblea de centres i comitès de les comarques de Girona i Santa Coloma de Farnés.

***

Diumenge passat tingué lloc la reunió de delegats de les diferents agrupacions del districte. Com en totes elles, l'assistència fou nombrosa. Es discutiren els punts que constava en l'ordre del dia i es nomenà la delegació que prendria part en la propera Assemblea de les comarques gironines.

p. R. F. N. c. g.

La nostra organització política està estructurada en els principis bàsics del programa federal. És essencialment democràtica; per això el comitè de la federació de la circumscripció, atenent el moment polític assenyalat els assumptes en l'ordre del dia, que els sotmet, primer, a la deliberació dels centres o comitès del partit en cada poble; segon, a l'aprovació i discussió de les assemblees comarcals, i per últim per fer una obra de conjunt, al comitè de la federació compost per delegats de cada comarca, que discuteix i aprova definitivament les suggerències i ponències de cada comarca, respectant sempre allò que és propi de l'autonomia de cada comarca.

Totes les comarques gironines segueixen el mateix camí i la mateixa orientació política. Atenent els acords del comitè de la federació, s'han reunit les comarques Alt Empordà, Baix Empordà, La Garrotxa, Ripollès i Cerdanya. Rebutgem, doncs, tots els comentaris que es facin per a desvirtuar l'obra del nostre partit. En tots, els organismes, centres, comitès, comarcals i federació hi ha un bon sentit polític i una disciplina als nostres principis i als nostres reglaments.

***

El nostre bon amic, el Diputat a Corts per la circumscripció, En Miquel Santaló, assistí a les assemblees comarcals de l'Alt Empordà celebrades a Figueres i a l'Assemblea de les comarques de Girona i Santa Coloma, rebent proves de sincera amistat i recollint suggerències de les necessitats de cada poble que li feien els delegats de cada centre o comitè.

***

El comitè de la federació de les comarques gironines celebrarà reunió general el proper dia 1.er d'octubre, a les 11 del matí, a l'estatge del Centre d'Unió Republicana de Girona, per a tractar de les suggerències i ponències de cada comarca.

***

Comitè d'Olot. — Els delegats que componen el Comitè Executiu de la Federació Comarcal, de les en-

titats adherides a Esquerra Republicana de Catalunya es reuniren dilluns passat a Concentració d'Esquerra Republicana d'Olot. Es prengueren acord simportantíssims. L'ordre del dia era el següent:

1.er Federació Comarques gironines.

2.on Donar compte reglament interior aprovat per aquesta.

3.er Ordre del dia de l'Assemblea extraordinària d'Esquerra Republicana.

4.rt Actitud del Comitè davant la propera lluita electoral de diputats a Corts Catalanes.

***

ASSEMBLEA COMARCAL DE GIRONA I SANTA COLOMA DE FARNÉS

El partit republicà federal nacionalista a les comarques gironines és una força positiva d'Esquerra Republicana. Diumenge passat al Centre d'Unió Republicana de Girona, es féu una assemblea del partit, de centres i comitès de les comarques gironines i La Selva, organització política composta dels pobles dels partits judicials de Girona i Santa Coloma de Farnés.

Assistiren delegats de gairebé tots els pobles dels districtes; seria incabable la ressenya de centres, comitès i pobles representats; pobles petits i grans enviaren la seva delegació, donant així prova de la vitalitat republicana a les nostres comarques.

Aquesta assemblea és una bona prova de la fermesa de la nostra organització política; no és solament la concurrència de delegats que dona força al partit; és la seva representació a cada poble. Per l'entusiasme, per les impressions i dades recollides podem avançar als nostres amics que malgrat les lluites i campanyes mal intencionades fetes per les nostres terres per elements irresponsables, mantenim la mateixa força dels vots que s'obtingueren en les eleccions de jutges municipals i de diputats a Corts Constituents del 28 de juny de 1931, i en molts pobles augmentada.

De la bona organització i fermesa dels nostres ideals propalats per terres gironines no dubtàvem; cada acte que hem fet era una prova. A tots els pobles, en centres i a la plaça pública, hem donat mitings, i els pobles assistien en massa. Mancava una prova més; aquesta ha estat l'extraordinària assemblea, i ara podem ja dir que la victòria és nostra. El poble vol l'Esquerra Republicana.

Sou herniaí!

Recorden que únicament acabaren les vostres molèsties, sufriments i perills, usant l'**Aparell Herniari Orri.** S'imposa per la seva construcció científica i dispositiu especial.

Marià Orri. Practicant especialitzat amb el tractament ortopèdic de les hernies.

Carrer del Carme 44 - Telèfon 149 - GIRONA

Començà l'assemblea a les 11 del matí; fou constituïda la mesa, que es composà d'un president per la comarca del Gironès, — es designà el representant de Llagostera, ciutadà Creus, — un president per la comarca de La Selva — se designà al representant de Tossa de Mar, ciutadà Bancells, — i foren designats secretaris els ciutadans Roch, representant de Bescanó, i ciutadà Casademunt, re-

presentant de Banyoles, i el secretari del partit a les comarques de Girona i Santa Coloma de Farnés, ciutadà Cerezo. Presidí el ciutadà Joan Bancells.

Es posaren a discussió els extrems de l'ordre del dia:

Convocatòria assemblea del Partit "Esquerra Republicana".

Actitud del nostre Partit davant la propera lluita electoral de Diputats a

Corts Catalanes.

Assumptes generals.

Fou donada compte d'una ponència presentada pels delegats del Centre d'Unió Republicana de Girona, que el comitè comarcal de les comarques de Girona i Santa Coloma de Farnés havia fet seva per unanimitat. Fou àmpliament discutida per diversos delegats de Celrà, Flassà, Banyoles, Casà de la Selva, Bescanó, Girona i altres, essent aprovada per unanimitat.

També s'acordà que després que el comitè de la federació hagi pres acord sobre els extrems de la ponència acordada i en temps oportú, es convocarà nova assemblea per a parlar de la designació de candidats.

Foren preses en consideració altres suggerències dels delegats de Celrà, Girona i Santa Coloma i altres.

Joan Casademont Colomer

DENTISTA - RAIGS X

Extraccions sense dolor - Malalties de la boca
Confecció moderna de tota classe
d'aparells Prótesis

Visita tots els dies de 9 a 1 del matí i de 3 a 7
de la tarda, en la seva

CLINICA DENTAL

Plaça Párroco Ferrer, 8 (sobre Cafè Novetats)
primer pis **OLOT**

PAPERINES BORSES I PAPERS PER
EMBALATGE

Camps i Guarro

R. Ferran Puig, 7 - GIRONA

Sucursal: Corts, 481. - BARCELONA

L'Assicuratrice Italiana

COMPANIA DE SEGURS CONTRA ELS ACCIDENTS
(Col·lectius del Treball, Agrícols, Individuals
i Responsabilitat Civil)

Companyia Adriàtica de Segurs

(Incendis i vida)

◆◆◆

Agent general per a **Josep Rossell Solà**
OLOT i sa comarca:

Plaça Párroco Ferrer, 12, 1er.

Gràfiques
DARIUS
BAHOLA
Girona

Voleu vestir bé?

Visiteu la Sastreria de

Francisco Serra

Carrer Lorenzana, 16, 1er, 1.^a

OLOT

Vins purs de raïms de tota mena

Sindicat Agrícola d'Espolla

Que té el gust d'assabentar al públic en
general la seva obertura de la sucursal a
Olot en el carrer Fontanella, 4

REPRESENTADA PER **MIQUEL BOSCH**

Si vostè vol beure vins purs de raïms visiti aquesta casa
que el servirà bé.

ES SERVEIX A DOMICILL

Fontanella, 4 - OLOT

CAFÈS

Cornellà

Girona

SUCRES EMPAQUETATS

TELÉFON, 321

Espai reservat
per la casa
Sarasa.

FILL DE
Joan PERICH
PERFUMERIA EN GENERAL
:: QUINCALLA I BISUTERIA ::
JOGUINES
Rambla Llibertat, 46 - GIRONA

JOSEP PUJOL Hospici, 3 - Telèf. 70
Major, 13 (lleteria) - OLOT
Unic Servei diari amb Auto-camió d'Olot a Barcelona i viceversa
Amb combinació de la **AGÈNCIA UBACH** PRINCESA, 37. — TELÉFON, 17213
= **BARCELONA** =
HORES DE SORTIDA I ARRIBADA
Sortida d'Olot, a les tres del matí. — Arribada a Barcelona, a les vuit del matí. | Sortida de Barcelona, a la una de la tarda. — Arribada a Olot, a les sis de la tarda.

Transports FRIGOLA
PER ENCARRECS
Bernardes, núm. 7 - GIRONA

Casa Escatllar
APARELLS DE RADIO
"FADA"
FERRETERIA I BATERIA DE CUINA
OBJECTES PER A REGALS
LOÇA SANITARIA
Rambla Llibertat, 28 - Mercaders, 6-7

CALÇATS MALARET
Vendes a l'engròs i detall
RAMBLA LLIBERTAT, 5
GIRONA